

Manaments per a la convivència

Dij, 5/03/2015 per Josep Maria Solà

[Mirant el text](#)

MANAMENTS PER A LA CONVIVÈNCIA

Els deu manaments que trobem en els catecismes tenen la seva base en dos textos de l'Antic Testament: Ex 20,2-17 i Dt 5,6-21. El primer d'ells és el que llegim a la primera lectura d'aquest diumenge. Ex 34,28, Dt 4,13 i 10,4 parlen dels 10 manaments escrits en les tauletes de pedra. Els comentaristes actuals prefereixen traduir el terme hebreu "debarim" per "paraules" més que manaments. La dificultat més gran és que, si hom compta bé, hi ha més de 10 mandats o prohibicions. Segurament les 10 paraules són l'ampliació d'un primitiu decàleg, que, per facilitar-ne la memorització, tindria només 10 manaments.

Temàticament ens trobem els manaments que fan referència a les relacions amb Déu i els que afecten a les relacions amb els altres. No hi pot haver una correcta relació amb Déu que es desentengui de les relacions amb els altres, ni el tracte amb els altres pot deixar d'estar fonamentat en les relacions amb Déu.

Dels manaments que fan referència al tracte amb els altres hi ha una terna - homicidi, adulteri i robatori - que trobem en altres textos com ara: Jr 7,9; Os 4,2; i Jb 24,13-15. Podria haver existit també en altres codis de l'antic Orient, i exercit la seva influència en el nostre decàleg.

La prohibició en negatiu de "No mataràs" implica una afirmació en positiu del dret a la vida. És un dret essencial i bàsic de l'ésser humà. En el temps en que es va formular el text del decàleg, no totes les vides valien igual: la vida de l'amo valia més que la vida de l'esclau i eren admesos el matar en la guerra i la pena de mort. Sortosament les interpretacions actuals del "no matar" tendeixen a fer una afirmació en defensa de la vida sense relativitzacions. La vida pertany a Déu.

Altres passatges de l'Antic Testament enriqueixen i amplien al radi d'acció del "no matar". "Els malvats maten els immigrants i les vídues i assassinen els orfes" diu el Sal 94,6; en el llibre de Job trobem: "L'assassí...mata el pobre i l'indefens" (24,13-15) i en el Deuteronomi es compara la violació amb una mort (22,23-29). Un passatge que no es pot passar per alt quan es tracta de la defensa de la vida humana és l'episodi del sacrifici d'Isaac (Gn 22,1-12). La vida humana és tan sagrada que no pot ser eliminada ni tan sols per ser dedicada a Déu.

La prohibició de l'adulteri s'ha d'entendre en el context d'una estructura familiar patriarcal. L'home era l'amo de la seva esposa; ho deixa entendre el mateix decàleg quan situa la dona entre les possessions de l'home (Ex 20,17). Per tant la prohibició de l'adulteri protegia la propietat del marit sobre l'esposa. Aquesta propietat quedava vulnerada si una dona casada tenia relacions amb altres homes que no fossin el marit o si un home tenia relacions amb una casada. Les relacions d'homes amb solteres o vídues no es consideraven adulteri. Amb la prohibició s'assegurava de retruc la legitimitat de la prole. La seva gravetat era similar a la de l'homicidi. Fent-ne una lectura positiva la prohibició de l'adulteri representa una exaltació del matrimoni amb sintonia amb el text de Gènesi que advoca per la unitat de l'home i la dona fins a formar una sola cosa (2,24). I en una perspectiva més religiosa la fidelitat matrimonial és imatge de la fidelitat de Déu envers el seu

poble.

Diumenge 3er de Quaresma. 8 de Març de 2015